

האוניברסיטה הפתוחה

13019

תרבות וניהול

חוברת הקורס - קיץ 2021ג

כתבה: ד"ר חנה אורנוי

יולי 2021 - סמסטר קיץ - תשפ"א

פנימי - לא להפצה.

© כל הזכויות שמורות לאוניברסיטה הפתוחה.

אל הסטודנטים

אנו מברכים אתכם על הצטרפותכם לקורס **תרבות וניהול** בתואר השני במינהל עסקים באוניברסיטה הפתוחה ומקווים שתמצאו בו עניין רב.

הקורס **תרבות וניהול** הינו קורס בחירה במסגרת לימודי התואר השני במינהל עסקים. האתגר שמציבים לימודים אקדמיים בכלל, ולימוד בקורס זה בפרט, אינו קל, ודורש לימוד רציני, שיטתי ומעמיק. צוות הקורס יעשה כמיטב יכולתו לסייע לכם להפוך את הלימוד בקורס זה למעניין ונגיש. יחד עם זאת, מימוש הפוטנציאל הטמון בקורס תלוי במידה רבה בכם, במידת ההשקעה ושיתוף הפעולה שלכם.

לקורס קיים אתר באינטרנט בו תמצאו חומרי למידה נוספים, אותם מפרסמת מרכזת ההוראה. בנוסף, האתר מהווה עבורכם ערוץ תקשורת עם צוות ההוראה ועם סטודנטים אחרים בקורס. פרטים על למידה מתוקשבת ואתר הקורס, תמצאו באתר שה"ם בכתובת:

<http://telem.openu.ac.il>

מידע על שירותי ספרייה ומקורות מידע שהאוניברסיטה מעמידה לרשותכם, תמצאו באתר הספרייה באינטרנט www.openu.ac.il/Library.

מרכזת ההוראה בקורס - ד"ר חנה אורנוי, תשמח לסייע לכם בכל בעיה, לימודית או מנהלית, בטלפון 0528-976821 ביום ו' בשעות 14.00 - 13.00, או באמצעות הדואר האלקטרוני שכתובתו היא - hanaru@openu.ac.il

בבעיות אדמיניסטרטיביות ניתן גם להיעזר במזכירת התכנית, בטלפון 09-7781888/90 בימים א'-ה' בין השעות 08:00-15:00, 0668, ו/או באמצעות הדואר האלקטרוני: mba_mail@openu.ac.il.

לתשומת לב הסטודנטים הלומדים בחו"ל:

למרות הריחוק הפיסי הגדול, נשתדל לשמור אתכם על קשרים הדוקים ולעמוד לרשותכם ככל האפשר. הפרטים החיוניים על הקורס נכללים בחוברת הקורס וכן באתר הקורס. מומלץ מאד להשתמש באתר הקורס ובכל אמצעי העזר שבו וכמובן לפנות אלינו במידת הצורך.

אנו מאחלים לכם לימוד פורה ומהנה.

בברכה,

צוות הקורס

מטלות הקורס ותנאים לקבלת נקודות זכות

כדי לקבל את 3 נקודות הזכות בקורס זה, עליכם לעמוד בדרישות הבאות:

- א. להגיש את מטלה 13 שהינה מטלת חובה
- ב. להשיג לפחות 7 נקודות (1 מטלה לפחות) מן הממני"ם 11,12,14.
- ג. השגת ציון עובר בעבודת הגמר ובקורס. (ציון 60 לפחות).

דרך שקלול הציון הסופי בקורס:

מטלה 13 (חובה) - 19%
ציון המטלות - 21%-7%
עבודת הגמר - 60%-74%

לידיעתכם: לא תתקבלנה מטלות שמועד הגשתן עבר. לא תינתן אפשרות להגשת מטלות חלופיות אלא במקרים חריגים שיאושרו על ידי ראש התוכנית. לא תינתן אפשרות לשיפור ציון במטלות ובעבודת הגמר.

לתשומת לבכם!

כדי לעודדכם להגיש לבדיקה מספר רב של מטלות הנהגנו את ההקלה שלהלן:

אם הגשתם מטלות מעל למשקל המינימלי הנדרש בקורס, **המטלות** בציון הנמוך ביותר, שציוניהן נמוכים מציון הבחינה (**עד שתי מטלות**), לא יילקחו בחשבון בעת שקלול הציון הסופי.

זאת בתנאי שמטלות אלה **אינן חלק מדרישות החובה בקורס** ושהמשקל הצבור של המטלות האחרות שהוגשו, מגיע למינימום הנדרש.

זכרו! ציון סופי מחושב רק לסטודנטים שעברו את עבודת הגמר בציון 60 ומעלה והגישו מטלות כנדרש באותו קורס.

לוח זמנים ופעילויות (קורס 13019/2021)

שבוע הלימוד	תאריכי שבוע הלימוד	יחידת הלימוד המומלצת	מפגשי ההנחיה*	תאריך אחרון למשלוח הממ"ן (למנחה)
1	9.7.2021-4.7.2021	פרקים 1-2 בספר הקורס קריאת המאמרים 1-2 במקראה האלקטרונית	מפגש ראשון	
2	16.7.2021-11.7.2021		מפגש שני	
3	23.7.2021-18.7.2021 (א צום ט' באב)	פרקים 3-9 בספר הקורס קריאת מאמרים 3-4 במקראה האלקטרונית	מפגש שלישי	
4	30.7.2021-25.7.2021	פרק 10 בספר הקורס קריאת מאמרים 5-8 במקראה האלקטרונית	מפגש רביעי	ממך 11 25.7.2021
5	6.8.2021-1.8.2021		מפגש חמישי	ממך 12 1.8.2021
6	13.8.2021-8.8.2021	פרק 11 בספר הקורס קריאת מאמרים 9-10 במקראה האלקטרונית	מפגש שישי	
7	20.8.2021-15.8.2021			
8	27.8.2021-22.8.2021			ממך 13 22.8.2021
9	3.9.2021-29.8.2021			ממך 14 29.8.2021

* התאריכים המדויקים של המפגשים הקבוצתיים מופיעים ב"לוח מפגשים ומנחים".

מטלת מנחה (ממ"ן) 11

הקורס: 13019 - תרבות וניהול

חומר הלימוד למטלה: פרקים 1-2 בספר הקורס; מאמרים מס' 1-2 (נושא 1) במקראה שבאתר

משקל המטלה: 7 נקודות

מספר השאלות: 1

מועד אחרון להגשה: 25.7.21
אין להגיש בזוגות!

סמסטר: 2021

קיימות שתי חלופות להגשת המטלות:

- שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס
- שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחה הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

קראו את האירוע שלפניכם וענו על השאלה המופיעה בהמשך:

ביום שני האחרון, ערב חג המולד, מקהלה נרגשת של ילדי גן בכובעי סנטה קלאוס עמדה על הבמה במרכז קניון בבייג'ינג ושרה מחרוזת שירי חג חגיגות באנגלית. לקוחות עצרו להקשיב ולצלם את החמודים הקטנטנים והכל מסביב התמלא באווירה שמחה ונרגשת. לרגע נדמה היה לי שנחתתי בטעות בעיר אירופאית או אמריקאית במקום בבירת סין.

גם לאורך מדרחוב הקניות וואנגפוג'ינג במרכז בייג'ינג הוצבו שלל דגמי עצי אשוח וקישוטי חג צבעוניים. בבתי ואפילו בחנות של (של להקת וואם Last Christmas ולפרקים גם את) Jingle Bells הקפה ניגנו בלי הפסקה את וואווי, המותג הכי סיני שיש, המוכרים חבשו קרני אייל אדומות קטנות. אחרי שיטוט קצר מצאתי את סנטה קלאוס בכבודו ובעצמו, או יותר נכון בחור אירופאי שהולבש בתחפושת סנטה והוביל תהלוכה מוזרה של זרים וסינים ברחבי הקניון.

אך אנא אל תטעו, כל התפאורה הזאת לא נבנתה למען המערביים החיים בבייג'ינג, אלו בכל מקרה עזבו ברובם את העיר לרגל החג, אלא עבור הקהל הסיני. חג המולד הוא כמובן לא חג סיני מסורתי. בסין היבשתית, בניגוד להונג קונג, חג המולד אפילו אינו חג רשמי וכמו בישראל מהווה יום עבודה לכל דבר. למרות זאת החג צבר בעשורים האחרונים פופולריות ניכרת במדינה, במיוחד בקרב צעירים מהמעמד הבינוני.

לאורך השנים הסינים אפילו הוסיפו לחג המולד וריאציות ומנהגים משלהם, שחורים מהפרוטוקול המוכר בעולם המערבי. בסין למשל סנטה קלאוס מוצג לא פעם בתור גנן סקסופון. המקור למוזרות הזו לא לגמרי ברור אך יש מי שמקשר בינה לבין ביל קלינטון, הנשיא האמריקאי חובב הסקסופון שכיהן במהלך שנות ה-90, בדיוק בשנים שחג המולד החל לצבור תאוצה בסין. הסינים נוהגים לחלק מתנות חג מולד לחברים ובני משפחה ואחת המתנות

הפופולרית ביותר היא תפוחי עץ שמגיעים עטופים בניירות צלופן צבעוניים או ארוזים בקופסאות מהודרות. על גבי התפוחים חרוטות לעיתים ברכות לחג והם נמכרים במחיר גבוה מהרגיל.

גם אופי הבילוי בחג המולד שונה בסין. בעוד במערב נהוג לחגוג את חג המולד בארוחה משפחתית חגיגת בבית, בסין מדובר לרוב בחג של בילוי משותף בחוץ. בערב חג המולד התמלא הפיד שלי ברשת החברתית וויצ'ט בתמונות של חברים ומכרים אוכלים ארוחות חגיגות במסעדות. חג המולד לא נתפס כחג דתי בסין והחוגגים אינם בהכרח מחוברים או קשורים לנצרות. הכוכב האמיתי של החג בסין הוא סנטה מחלק המתנות, בעוד ישו אפילו אינו מוזכר כשחקן משנה במחזה.

לא לגמרי ידוע גם איך נולד המנהג לחגוג את חג המולד בסין, אבל די ברור כי אינטרסים מסחריים חיצוניים את המסורת. חנויות ורשתות ברחבי סין מיהרו לקפוץ על העגלה ולהציע הנחות ומבצעים מיוחדים לחג המולד. כך הפך החג ליום קניות המגשר בין שתי תקופות השופינג הגדולות של השנה - יום הרווקים הסיני בנובמבר וראש השנה הסיני בינואר-פברואר.

האווירה העליזה בקניון בבייג'ינג לא מרמזת על הוויכוח המתנהל באינטרנט הסיני ובחוגים אקדמיים בסין סביב החג בעשור האחרון. תחילתו של הוויכוח במכתב פומבי שפרסמה קבוצת דוקטורנטים מהאוניברסיטאות המובילות בסין ב-2006 עם קריאה לסינים להיזהר מאימוץ חג המולד ולשמור על קדושת החגים הסינים המסורתיים מתנגדי החג טוענים כי הפופולריות שלו היא בגדר פלישה תרבותית ומבטאת סגידה למסורת ולערכים מערביים לצד רצון לחקות אותם. החשש של מתנגדי החג הוא כי חג המולד יאפיל בהדרגה על מעמדו של ראש השנה הסיני, באותו אופן שבו הפופולריות של ולנטינס דיי הבינלאומי נגסה בזו של חג האהבים הסיני המסורתי המצוין באוגוסט. מתנגדי החג מבקרים גם את האופי המסחרי המופרז שקיבל החג בסין. לדעת המבקרים, אימוץ התרבות המערבית בדמות חג המולד וחגים זרים נוספים כמו חג ההודיה האמריקאי עלול להפוך את הסינים ל"בננות" - "צהובים" מבחוץ אבל "לבנים" מבפנים, כלומר בעלי תרבות אנגלו-סקסית, אותם התרבות שהשפילה ורמסה אותם במשך שנים.

הפרשן הסיני הפופולרי וויאה סאנרן, שמחזיק בכ-3 מיליון עוקבים בטוויטר הסיני (סינה וויבו), טען שאסור לסין לפחד מחגים זרים. לדעת וויאה, "במדינות זרות רבות אימצו את ראש השנה הסיני, מה שמבטא לפי הדיווחים בתקשורת ניצחון לתרבות הסינית. לכן אימוץ חג המולד וחגים אחרים אינו בעיה. כל עוד אנחנו בטוחים בתרבות שלנו, אל לנו לפחד מחגים זרים. אם הם נחמדים וכיף בהם, אפשר לאמץ אותם. התרבות הסינית לא כל כך חלשה אני נוטה להסכים עם וויאה. למי שבא מישראל הקנאות לשמירה על היהדות מהשפעות זרות קשה לקבל את המשוואה הסינית של "גם וגם", הכוללת אימוץ של חגים זרים לצד החגים המסורתיים. אבל הסינים ידועים ביכולתם ההיסטורית לאמץ השפעות זרות ולהתאים אותן לתרבות המקומית חג המולד אולי החל בתור ניסיון להידמות לאמריקה ולחקות את הסצנות האהובות מסרטים הוליוודים של משפחה סביב עץ אשוח, אבל כבר עכשיו הוא מתרחב מעבר לזה, כשהסינים מוסיפים לו אלמנטים משלהם. בסוף עוד יתגלה שסנטה קלאוס הוא סיני ממחוז סצ'ואן .

שאלה 1: (100 נקודות)

אתרו את ממדי התרבות הנמצאים בכתבה. השתדלו לאתר ממדים מגוונים מאילו של הופסטדה, הגלוב, טרומפנרס, הול, קלוקהולן וסטרודבק, שוורץ ואחרים. עבור כל ממד שזיהיתם, הביאו ציטוט מתוך הטקסט ולהסביר כיצד הוא מתקשר לממד.

מטלת מנחה (ממ"ן) 12

הקורס: 13019 - תרבות וניהול

חומר הלימוד למטלה: פרקים 3-9 בספר הקורס

משקל המטלה: 7 נקודות

מספר השאלות: 2

מועד אחרון להגשה: 1.8.21
אין להגיש בזוגות!

סמסטר: 2021ג

קיימות שתי חלופות להגשת המטלות:

- שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס
 - שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה
- הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

קראו את הכתבה וענו על השאלות המופיעות אחריה

11 מ-12 ילדי קבוצת הכדורגל "חזירי הבר", שחולצו החודש במבצע מורכב מהמערה בצפון תאילנד שבה היו תקועים במשך 18 יום, נכנסו הבוקר (יום ג') למנזר בודהיסטי, כפי שהבטיחו הוריהם. ה-11 ישבו במקום תשעה ימים, כמעשה הודיה על כך ששבו בשלום הביתה וכהוקרה לצוללן התאילנדי שנהרג במהלך מבצע החילוץ שלהם.

בתחילת הטקס הבוקר במקדש וואט פרה תאט דוי וואו הדליקו הילדים והמאמן נרות צהובים, ומול פסלי בודהה העטופים בבגדי זהב הניחו מגשים עמוסי ממתקים, פירות ומשקאות מסוכרים. החל ממחר יעבירו הילדים תשעה ימים במנזר כנזירים. כבר היום בצהריים יגולח שיערם לקראת טקס החניכה המרכזי שייערך להם מחר.

במשפחות רבות בתאילנד נהוגה המסורת שבמסגרתה גברים מוסמכים לנזירים בודהיסטים ברגע שהם מגיעים לגיל בגרות. האמונה היא שהמנהג מביא ברכה וכבוד למשפחה.

יותר מ-90% מאוכלוסיית תאילנד בודהיסטית. אחד מילדי המערה, עדול סאם-און, הוא נוצרי, ולכן לא ישתתף בטקסים.

12 הילדים, בני 11-16, שוחררו מבית החולים בשבוע שעבר ומאז שהו בבתיהם. ממשלת תאילנד מתחה ביקורת על כלי תקשורת זרים בשל ניסיונותיהם להגיע אל הילדים ולראיין אותם למרות דרישת הרשויות שהעיתונאים יניחו להם לנפשם ויאפשרו להם להתאושש לאטם.

במסיבת עיתונאים ראשונה, בשבוע שעבר, סיפרו הילדים על הימים הדרמטיים שבהם עקב העולם בעיניים כלות אחרי הניסיונות לחלצם. עוזר המאמן שנכנס עם הילדים למערה סיפר שכשהבינו שגשם הציף אותה הם ניסו תחילה לצאת ממנה על-ידי חפירה בקירות. כשנכשלו חיפשו מקום בטוח בתוך המערה. בימים הארוכים שבהם שהו הלכודים במערה הם שרדו הודות לשתיית מי נטיפים. "על מה חשבתם כשהייתם רעבים?", נשאלו הילדים, ואחד מהם השיב: "על אורז מטוגן". חברי הקבוצה ניסו לעודד זה את זה ולהאמין שהסוף יהיה טוב. "אמרתי להם להילחם ולא להתייאש", אמר אחד הכדורגלנים על הימים הקשים. שבוע וחצי אחרי הכניסה למערה הילדים נמצאו כנגד כל הסיכויים. אחד מהם סיפר לעיתונאים שהוא היה "בהלם" כשצוללן בריטי מצא את החבורה במערה החשוכה. "אמרתי לו שלום באנגלית. זה פשוט נס שהתרחש. פחדתי. שאלתי אותו 'אפשר לעזור לך?'". הילדים סיפרו כי בימים שקדמו לחילוץ הם שיחקו דמקה עם הצוללנים – והפסידו לצוללן תאילנדי. הוא קיבל את הכינוי "מלך המערה". חלק מהילדים ביקשו סליחה מהאמהות שלהם על כך שלא סיפרו להן שהם נכנסים למערה. "אני רוצה לבקש סליחה מאמא. לא אמרתי לה את האמת, אמרתי שאני רק הולך לשחק כדורגל", אמר אחד מהם. במסיבת העיתונאים סיפרה הקבוצה כי הזדעזעה לשמוע על מותו של סמאן קונאן, אחד הצוללנים שהגיע לחליץ אותם. "הרגשנו אשמים בגלל המוות שלו", אמר המאמן.

שאלה 1 (20 נקודות):

א. בחרו שתי מדינות מאלו המתוארות בספר הקורס. תארו את תרבותם בעזרת מימדי הופסטדה. על המדינות להיות משני אשכולות שונים.

שאלה 2 (80 נקודות):

ב. הכתבה שקראתם עוסקת בתגובות לחילוצם של 12 ילדי קבוצת כדורגל תיאלנדים ועוזר המאמן, שנתקעו במערה במשך 18 יום. שיערו מה היו התגובות לחילוץ לו היה מדובר בילדי שתי המדינות שבחרתם. נמקו היטב והציגו את טיעוניהם בהסתמך על מאפייני התרבות של כל מדינה.

מטלת מנחה (ממ"ן) 13- ממן חובה

הקורס: 13019 - תרבות וניהול

חומר הלימוד למטלה: נושא 3 במקראה ובאתר

משקל המטלה: 19 נקודות

מספר השאלות: 1

מועד אחרון להגשה: 22.8.21

סמסטר: 2021ג

אין לעבוד בזוגות!

קיימות שתי חלופות להגשת המטלות:

- שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס
 - שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה
- הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

שאלה 1 (100 נקודות):

התקבלתם לתפקיד במחלקת משאבי האנוש בארגון. במסגרת התפקיד אתם אחראים על כל מערך ניווד העובדים לחו"ל. בתפקידכם זה אתם שולחים עובדים הן לרילוקיישן והן לנסיעות תכופות לחו"ל. כתבו חיבור המתאר בפירוט מה אתם עושים בעבודתכם. עשו שימוש במאמרים במקראה בנושא 3 ובחומר המצוי תחת נושא 3 בעמוד הבית באתר.

מטלת מנחה (ממ"ן) 14

הקורס: 13019 - תרבות וניהול

חומר הלימוד למטלה: פרק 11 בספר הקורס, מאמרים 9-10 (נושא 4) במקראה האלקטרונית

משקל המטלה: 7 נקודות

מספר השאלות: 1

מועד אחרון להגשה: 29.8.21
אין לעבוד בזוגות!

סמסטר: ג2021

קיימות שתי חלופות להגשת המטלות:

- שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס
- שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה

הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

שאלה 1 (100 נקודות):

חזרו לכתבה שבממך 11. לארבעת התרחישים התכנסות, התבדלות, קיום זה לצד זה, אינטגרציה מצאו ביטויים באירוע. לכל תרחיש שמצאתם נסו לתת לפחות שתי דוגמאות. לצורך תשובתכם צטטו מתוך האירוע והסבירו באופן שיבהיר שאתם מבינים לעומק את מהות כל תרחיש.